

انتقال فناوری تولید انبوه سن شکارگر مینوز گوجه فرنگی و سفیدبالک گلخانه ای

موسسه تحقیقات گیاه پزشکی کشور^۱

بیان مسئله

در سال‌های اخیر بر اساس سیاست‌های کلی وزارت جهاد کشاورزی به منظور صرفه‌جویی در مصرف آب، افزایش عملکرد و درآمدزایی بیشتر، کشت و تولید محصولات گلخانه‌ای توسعه فراوانی داشته است. سطح زیرکشت گلخانه‌های گوجه فرنگی حدود ۱۲۰ هکتار و سطح زیر کشت گوجه فرنگی در فضای باز بالغ بر ۱۳۰ هزار هکتار است. سفیدبالک‌ها و شب پره مینوز (توتا) مهمترین آفات گوجه فرنگی هستند که گلخانه‌داران هر ساله مقادیر قابل توجهی آفت‌کش‌های شیمیایی برای کنترل آن‌ها مصرف می‌کنند. مصرف سموم شیمیایی عوارض جبران ناپذیری برای انسان و محیط‌زیست دارد. سن شکارگر *Macrolophus pygmaeus* بومی ایران است و پوره‌ها و حشرات بالغ آن از مراحل مختلف زیستی آفات یاد شده تغذیه می‌کنند و می‌توانند جمعیت آفات را در گلخانه‌های گوجه فرنگی کنترل نمایند.

۱. سید حسن ملکشی و رسول مرزبان

معرفی دستاورد

دانش فنی تولید انبوه سن شکارگر *Macrolophus* و طعمه آن (بید آرد) توسعه یافته و طی قراردادی به شرکت فجر صفا لرستان منتقل شده است. این شرکت اکنون تولید انبوه سن شکارگر، شب پره افسستیا (میزبان مورد نیاز تکثیر سن شکارگر) و همچنین غذای کمکی سن شکارگر در گلخانه (انتوفود) را برعهده دارد. کارایی و تاثیر قاطع این سن شکارگر علیه آفات هدف (سفیدبالک و توتا) به اثبات رسیده است. رهاسازی شکارگر مذکور در گلخانه‌های گوجه‌فرنگی باعث کاهش معنی دار استفاده از آفت‌کش‌های شیمیایی برای کنترل آفات مذکور شده است.

فرایند تجاری سازی

با انتقال فناوری، شرکت توانسته ماهانه بالغ بر ۱۵۰ هزار عدد از شکارگر مذکور را تولید و نیاز ۳۰ هکتار از گلخانه‌های گوجه‌فرنگی شرکت را تامین کند. تولید شکارگر مذکور بدون تولید میزبان واسط (طعمه) آن میسر نیست، لذا در این راستا شیوه تولید انبوه بید آرد نیز به شرکت فوق منتقل شد، بطوری که روزانه بیش از ۵۰ گرم تخم بید آرد نیز در این شرکت تولید می شود. از برنامه‌های آینده، توسعه این شکارگر و سایر دشمنان طبیعی آفات گلخانه‌ای کشور و میزبان‌های واسط است تا بتواند کاربرد عوامل کنترل بیولوژیک را در سطح گلخانه‌های کشور پوشش و از واردات آنها بی نیاز شویم.

پتانسیل اقتصادی و اثر بخشی

